

LIETUVOS – ESTIJOS DVIŠALĖ PREKYBA

2022 m. balandžio 22 d.

I. Estijos ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausias Estijos ekonomikos sektorius pagal sukuriamą pridėtinę vertę 2021 m. buvo verslo paslaugos. Čia didžiausią pridėtinės vertės dalį sudarė didmeninės ir mažmeninės prekybos, transporto ir apgyvendinimo ir maitinimo veiklos (20%), profesinė, mokslinė ir techninė bei administracinė bei aptarnavimo veikla (10%), nekilnojamojo turto veikla (10%). Viešojo sektoriaus paslaugos – viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas taip pat sudarė nemenką Estijos ekonomikos dalį (16%), kaip ir apdirbamojo gamyba (15%).

2021 m. Estijos prekių eksportas siekė 18 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė apie 66% Estijos prekių eksporto (į Suomiją – 14%, į Latviją – 10%, į Švediją – 9%), o iš ES nepriklausančių šalių 9% eksporto vertės tenka JAV, 4% – Rusijai, ir 3% – JK.

2021 m. Estijos importas siekė 20 mlrd. EUR ir 72% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Suomijos – 14%, iš Vokietijos – 10%, iš Lietuvos – 9%), o iš ES nepriklausančių šalių – 11% importo atvežama iš Rusijos, 5% – iš Kinijos, 3% – iš Baltarusijos.

Šaltiniai: Eurostat, ICT Trade Map

II. Lietuvos ir Estijos dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Estijos pagrindiniai rodikliai 2019-2021 m.

	2019		2020		2021	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	5.1 %	5	4.6 %	6	4.9 %	7
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	4.4 %	8	3.1 %	11	3.4 %	10
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	6.3 %	5	6.8 %	4	7.3 %	4
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	3.4 %	8	3.4 %	9	3.4 %	10
Paslaugos						
	2019	2020	2021			
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	2.6 %	16	2.3 %	18	2.8 %	17
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	3.9 %	6	4.5 %	6	4.5 %	7

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

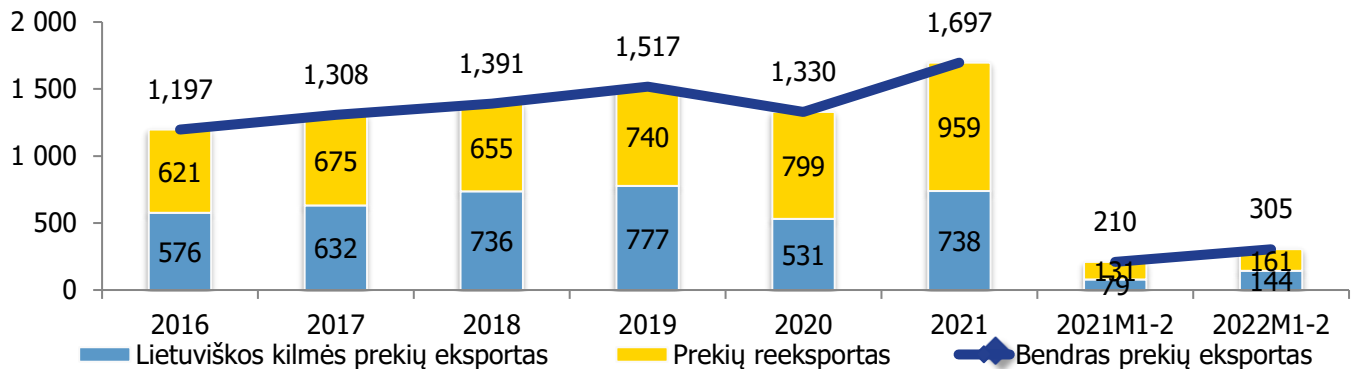
III. Prekyba prekėmis

2021 m. Estija buvo 7-a didžiausia Lietuvos prekių eksporto rinka, kuriai teko 4.9% (1.7 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 43% Lietuvos prekių eksporto į Estiją 2021 m. sudarė lietuviškos kilmės

prekių eksportas, o likusią dalį (57%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2020 m. Lietuvos prekių eksportas į Estiją padidėjo 28%, daugiausiai dėl mineralinio kuro eksporto didėjimo. Per 2022 m. sausio-vasario mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Estiją palyginti su atitinkamu 2021 m. laikotarpiu didėjo 45% arba 95 mln. EUR.

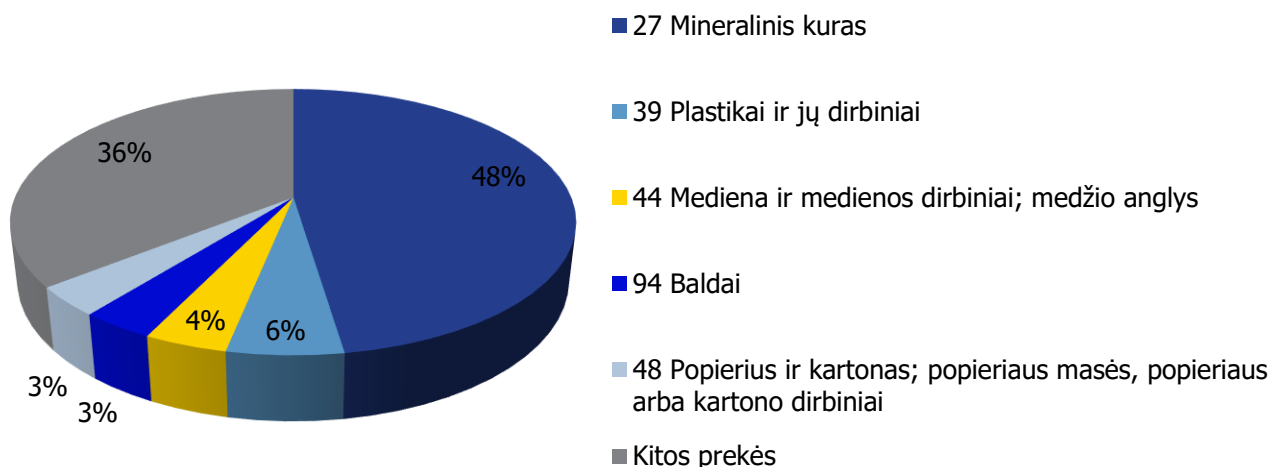
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Estiją, 2016-2022 m. 1-2 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Estija 2021 m. buvo 10-a didžiausia eksporto rinka, kuriai teko 3.4% (738 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Estiją eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė mineralinis kuras – 48% arba 351 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), plastikai ir jų dirbiniai – 5.6% arba 41 mln. EUR (16-a didžiausia eksporto rinka), mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglys – 4% arba 30 mln. EUR (13-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 3.6% arba 26 mln. EUR (18-a didžiausia eksporto rinka), popierius ir kartonas – 3.6% arba 26 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2020 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Estiją padidėjo 39% arba 207 mln. EUR. Labiausiai didėjimą lėmė mineralinis kuras. Per 2022 m. sausio-vasario mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Estiją palyginti su atitinkamu 2021 m. laikotarpiu didėjo 82% arba 65 mln. EUR.

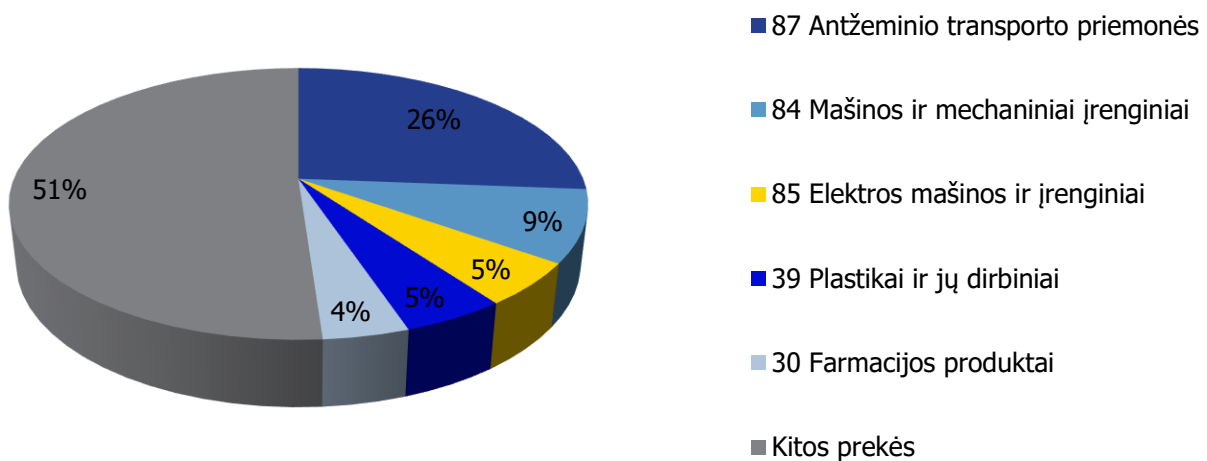
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Estiją struktūra 2021 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2021 m. Estija buvo 10-a didžiausia Lietuvos prekių importo rinka ir jai teko 3.4% (1.28 mlrd. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Estijos 2021 m. daugiausia importuota antžeminio transporto priemonių – 26% arba 336 mln. EUR (3-a didžiausia importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 8.6% arba 110 mln. EUR (10-a didžiausia importo rinka), elektros mašinų ir įrenginių – 5.1% arba 66 mln. EUR (11-a didžiausia importo rinka), plastikų ir jų dirbinių – 4.9% arba 62 mln. EUR (9-a didžiausia importo rinka). Palyginti su 2020 m. prekių importas iš Estijos padidėjo 30%.

3 pav. Lietuvos importo iš Estijos struktūra 2021 m.

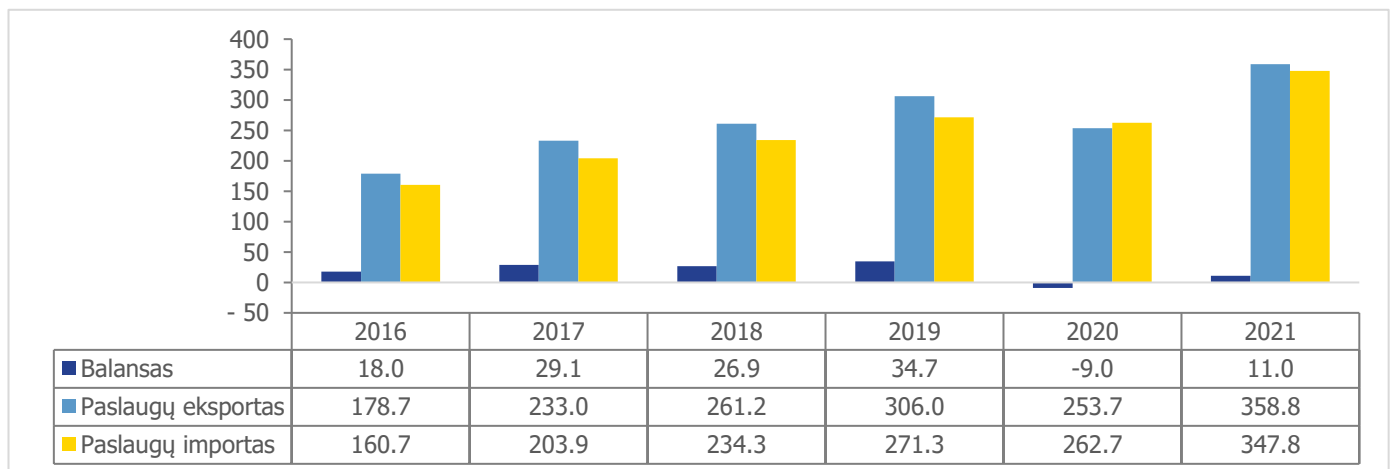

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2021 m. Estija buvo 17-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 2.8% (359 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Estijos siekė 348 mln. EUR, tai sudarė 4.5% viso Lietuvos paslaugų importo 2021 m., o Estija buvo 7-a didžiausia tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

4 pav. Lietuvos ir Estijos užsienio prekyba (paslaugos) 2016-2021 mln. EUR

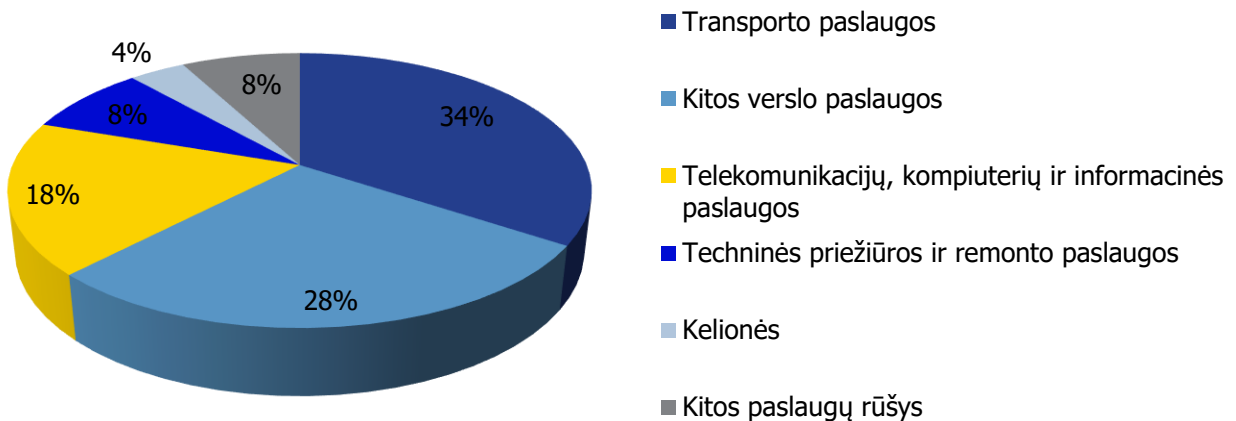

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2021 m. iš Lietuvos į Estiją daugiausia buvo eksportuota transporto paslaugų – 34% arba 123 mln. EUR (17-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 28% arba 101 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 18% arba 65 mln. EUR (8-a didžiausia eksporto rinka), techninės priežiūros ir remonto paslaugų – 8.2% arba 29 mln. EUR (6-a didžiausia eksporto rinka), kelionių – 3.7% arba 13 mln. EUR (9-a didžiausia eksporto rinka). Per 2021 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Estijos rinką padidėjo 41% iki 359 mln. EUR.

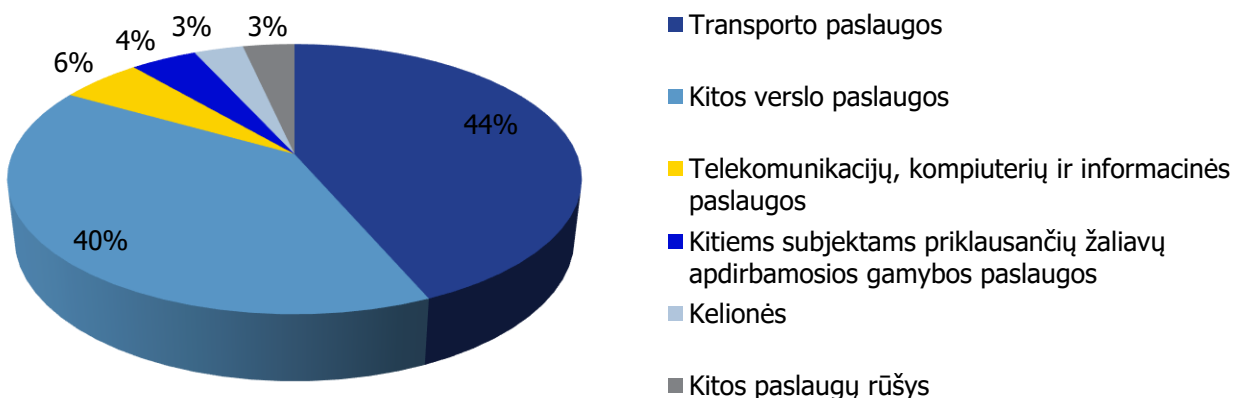
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Estiją struktūra 2021 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2021 m. iš Estijos į Lietuvą daugiausiai buvo importuota transporto paslaugų – 44% arba 151 mln. EUR (8-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 40% arba 138 mln. EUR (3-a didžiausia importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 5.5% arba 19 mln. EUR (11-a didžiausia importo tiekėja), kitiems subjektams priklausančių žaliavų apdirbamosios gamybos paslaugų – 4.5% arba 16 mln. EUR (6-a didžiausia importo tiekėja), kelionių – 3.3% arba 12 mln. EUR (13-a didžiausia importo tiekėja). Per 2021 m. paslaugų importo vertė iš Estijos išaugo 32% iki 348 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Estijos struktūra 2021 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 1061 prekių grupių (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčių geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Estijos rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Estiją yra šie: mašinos ir įrenginiai, maisto produktai, chemijos pramonės produktai, tekstilės gaminiai ir drabužiai bei kiti.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Estiją rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	1 061
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	125
Maisto produktų gamyba	125
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	113
Tekstilės gaminių gamyba	89
Drabužių siuvimas (gamyba)	64
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	58
Elektros įrangos gamyba	55
Pagrindinių metalų gamyba	53
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	52
Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	50
Kitos	277

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.

